

třeba profesní příprava učitelů nebo projekt SYPO, který připravuje materiály pro učitele tak, aby ředitelé a zřizovatelé škol věděli, co pedagogické fakulty dělají. Každoročně jsme si také zvali na fakultu zástupce Unie školských asociací České republiky a dále například i představitele profesní organizace, která sdružuje ředitele základních a středních škol. Představujeme jim nově postavené akreditace a další novinky. Stejně důležitá je pro nás i komunikace s ministerstvem školství a s asociací děkanů pedagogických fakult i fakult připravujících učitele.

Ministerstvo oznámilo revize rámcových vzdělávacích programů v oblasti informačních a komunikačních technologií. Jak to vnímáte?

Pokud sledujete výzvy jako Digitální Česko nebo Strategie 2030+, je jasné, že musíme být na digitalizaci připraveni. Rámcové vzdělávací programy jsou nyní upraveny tak, že posilují výuku informatiky na prvním a druhém stupni základních škol. Tim pádem se změnila počty hodin některých vzdělávacích oblastí. To vyvolalo velké diskuze mezi učiteli i odbornou veřejností. Ukazuje se, že musíme zlepšit komunikaci mezi námi a řediteli základních škol, aby věděli, jaké studijní programy uskutečňujeme, jaké absolventy do škol posíláme, jak jsou připraveni na digitalizaci, a jak můžeme například změny v RVP řešit společnými silami a třeba i „na klíč“.

Přinese Učitel Pro Futuro i nějakou změnu v požadavcích na státnice nebo přijímací řízení?

Jsme bohužel v situaci, kdy zejména na přírodovědné obory nemáme velký převis zájemců, ačkoliv edukační praxe by jich přijala mnohonásobně více, než kolik absolventů připravujeme. Takže v této oblasti nebudeme dělat žádnou změnu, přijmeme všechny uchazeče. Podstatné ale je, že se každému studentovi věnujeme v průběhu studia

tak, abychom ho neztratili jako budoucího učitele. Co se týká požadavků na státní závěrečné zkoušky, snažíme se v jejich rámci maximálně vytěžit vše, co student získal nejen během studia odborných a pedagogicko-psychologických předmětů, ale také na reflektované praxi.

Je v konceptu Učitel Pro Futuro zahrnuto i vzdělávání a rozvoj vysokoškolských pedagogů?

Ano, naši pedagogové v dnešní době samozřejmě musejí znát nástroje online výuky, a to už nemluvíme o znalostech virtuální nebo rozšířené reality. Chceme pro ně zajistit různé vzdělávací programy a webináře. Snažím se také pro práci na konceptu *Učitel Pro Futuro* co nejvíc motivovat naše mladé kolegy, protože jednou budou oni stát ve vedoucích pozicích a vést fakultu do budoucnosti. Od listopadu s nimi spolupracujeme ve Fóru inovací, kde jsme se zatím jednoznačně shodli na tom, že je potřeba posílit a ještě více rozvíjet spolupráci mezi katedrami. Pro docílení již zmíněné oborové tripartity je to nezbytné.

Před časem jsme psali o badatelsky orientované a projektové výuce, které se věnují například vaši biologové. Jaké další metody výuky jsou momentálně v kurzu?

Těch metod je mnoho, dnes se zase hodně mluví o integrované výuce nebo o výuce v mezipředmětových vztazích, tu předpokládá i RVP ve svých vzdělávacích oblastech. Žáci by například měli dokázat přemýšlet o matematice ve spojitosti s fyzikou, chemií, biologií apod. Právě proto je důležitá těsná spolupráce mezi našimi katedrami, abychom v jednotlivých disciplínách zkusili hledat společná témata a učili takto v souvislostech přemýšlet i naše studenty, učitele budoucnosti.

Text: Miroslav Vlasák

Foto: archiv Heleny Koldové

PANDEMIE ROZVINULA TÉMA SOCIÁLNÍHO VÝZKUMU

S ohledem na potřeby zaměstnavatelů sociálních pracovníků otevřela Zdravotně sociální fakulta v roce 2019 magisterský studijní program Management sociální práce v organizacích. Je mimořádný právě tím, že je ušitý na míru praxi, s níž je stále v úzkém kontaktu.

Období pandemie onemocnění covid-19 přineslo lidem, kteří působí v sociálních službách, spoustu nových situací, podnětů a zkušeností. Nové obzory otevřelo i studentům ZSF JU – včetně těch, kteří teď mapují management sociální práce v šesti krajích ČR. Díky tomuto výzkumu, ale i díky průběžným praxím během studia, mohou detailně zkoumat fungování organizací poskytujících sociální služby a udělat si vlastní názor na to, jak se v této

sféře mohou po škole uplatnit a být užiteční. Naplno také mohou procítit smysluplnost profese, kterou si vybrali.

ŠKOLA ŽIVOTA

Projekt nazvaný „Vybrané aspekty managementu sociální práce“ (Grantová agentura Jihočeské univerzity) začal v roce 2019 a loni ho ještě rozšířily rozhovory, jejichž cílem je zmonitorovat potřeby poskytovatelů sociálních služeb v době pandemie. Hlavní

Studentky ZSF JU Kristýna Hellerová (vlevo) a Šárka Michalcová.

řešitelka docentka Jitka Vacková upřesnila, že v roce 2020 se do projektu zapojilo 14 studentů denního magisterského studia a dva z doktorského studia. Pro všechny to byla škola života, která jim dala nahlédnout „pod pokličku“ organizací, které procházely a nadále procházejí těžkou zkouškou. „Celkem bylo k datu 20. ledna 2021 pomocí telefonické ankety provedeno 64 rozhovorů s poskytovateli sociálních služeb, a to s řediteli těchto organizací. Tento výzkum byl proveden nad rámec zadání projektu,“ upřesnila docentka Vacková.

O FRUSTRACI ZAMĚSTNANCŮ

Další příležitosti prověřit své sociální citění a akceschopnost byly pro studenty loni na jaře i na podzim praxe v nejrůznějších sociálně zaměřených organizacích a samozřejmě také dobrovolnická činnost. Příležitost pomáhat tam, kde je třeba, pokračuje i letos s dalšími vlnami pandemie. Právě studenti všech oborů ZSF JU byli a jsou v této situaci na mnoha pracovištích velmi platní, často dokonce nepostradatelní. Na vlastní kůži zažívají, co to znamená, když jsou profese ve zdravotnictví a sociálních službách označované jako posláni.

„V obou vlnách jsem byla na praxích a při každé z nich jsem pracovala s jinou cílovou skupinou. Ředitelé těchto organizací to v této době vůbec nemají lehké. V našem studijním programu máme šanci nahlédnout do klíčových oblastí při vedení organizace, což nám pak dá větší možnost uplatnit se ve vyšších pozicích. Z reakcí, s nimiž jsem se na praxích setkala, je vidět, že studenti našeho oboru vidí mnohem hlouběji do dění v organizaci a víc rozumí tomu, jak funguje,“ shrnuje Šárka Michalcová z druhého ročníku, která velmi oceňuje, že při tomto studiu získá znalosti projektového i strategického managementu.

Spoustu zkušeností jí přinesl právě tento projekt GAJU, do něhož je zapojená od roku

2019 a nedávno se stala jeho koordinátorkou. Hlavním přínosem tohoto výzkumu bude přehled opatření aplikovaných přímo v organizacích, která napomohla usnadnění jejich chodu v této nelehké situaci, i soubor informací, jak organizace tuto situaci zvládaly. Lze porovnat reakce ředitelů sociálních organizací během jarní i podzimní vlny pandemie. „Zajímavé je například monitorovat frustraci zaměstnanců, o níž ředitelé často mluvili. Sociální práce, při které je zapotřebí týmové práce, se totiž najednou stává individuálnější, protože je třeba, aby se lidé potkávali co nejméně,“ všimla si Šárka i jevu, o němž se moc nemluví.

Její spolužačku Kristýnu Hellerovou při rozhovorech s řediteli sociálních organizací zaujalo, jak se jejich odpovědi shodovaly. „Za jednu z největších překážek označili zmatečně vydávaná nařízení vlády ohledně opatření v době pandemie, podle kterých se měli řídit, ač tyto pokyny nebyly dostatečně konkretizované,“ říká. Velmi se jí líbila praxe v obecně prospěšné společnosti Attavena, kde objevila perfektně sladěný fungující tým, jemuž pomáhala zdokonalovat program pro klientky.

MANAGEMENT ROZŠÍŘÍ OBZORY

Dívky oceňují, že program Management sociální práce v organizacích jim dává širší uplatnění a možnost pracovat na vyšších pozicích. Doporučují ho všem, kteří se chtějí ve svém studiu sociálních oborů posunout dál – navíc na ZSF JU se aktuálně akredituje nový doktorský studijní program Sociální práce. Této příležitosti prohloubit si své vzdělání by obě rády využily. V argumentech se shodují: „V dnešní nejisté době jsou vědomosti a zkušenosti, které tady můžeme získat jako studenti, to nejcennější, takže by byla škoda nevyužít příležitosti, pokud se nám nabízí.“ Moderně pojaté magisterské studium sociální práce na ZSF JU vzniklo s cílem zvýšit kvalitu absolventů tříletých bakalářských programů/

oborů s respektem k požadavkům trhu práce – tedy vyprofilovat absolventy, kteří se mohou uplatnit na vyšších organizačních stupních řízení. To znamená, že mohou pracovat ve funkcích řídicích pracovníků veřejných a sociálních organizací, ve funkcích poradců vrcholového managementu, ve státní správě a samosprávě, v sociálních a personálních oblastech různých organizací či na postu středního a vyššího managementu v organizacích poskytujících sociální služby.

POMÁHAJÍ I DOBROVOLNĚ

Studentky a studenti sociálních oborů ZSF JU velmi často pracují i jako dobrovolníci. Samozřejmě se to projevilo už loni na jaře: Díky své dobré orientaci v sociální sféře sami věděli, kam se přihlásit a komu se ozvat, takže fakulta za ně nemusela nic organizovat. Byla a je to pro ně i cenná příležitost

zažít, jaký je to pocit, když člověk pomáhá tam, kde je to zrovna nejvíc potřeba – takže rychle vidí přínos své práce i konkrétní reakce lidí. Ovšem právě tím, že tito studenti už o daném oboru něco vědí, může být jejich práce užitečnější než výpomoc laiků. V první vlně pandemie přijímali studenti ZSF JU rozmanité výzvy, včetně těch nejobyčejnějších jako třeba nákup pro seniory nebo hlídání dětí. Kristýna například pomáhala šít roušky i pro nemocnici, kde jich byl nedostatek, Šárka své vlastnoručně vyrobené roušky nosila na úřad v místě svého bydliště. „Tam je distribuovali organizacím, nebo přímo rozdávali ve městě potřebným. Bylo silně motivující potkávat ve městě seniory s rouškami, které jsem sama šila,“ vzpomíná. ●

*Text: Alena Binterová
Foto: Aleš Motejl*

STUDIJNÍ PROGRAM MANAGEMENT SOCIÁLNÍ PRÁCE V ORGANIZACÍCH

- Nový program je výsledkem analýzy potřeb zaměstnavatelů sociálních pracovníků, takže umožňuje studentům získat takové znalosti, dovednosti a kompetence, které jsou ušité na míru praxe a zároveň umožňují přístupnost do doktorských programů v oblasti sociální práce.
- V rámci dvouletého studia, které má jak denní, tak i kombinovanou formu, získají absolventi znalosti v oblasti case managementu v sociální práci, projektového managementu v organizacích sociální sféry, financování a efektivity řízení organizace v sociální sféře, v oblasti řízení lidských zdrojů, dále marketingu a marketingových strategií pro sociální práci či strategického plánování v organizacích v sociální oblasti (a dalších předmětů z oblasti sociální práce, metodologie vědy, systému dlouhodobé zdravotně sociální péče aj.).
- Cílem je zvýšit kvalitu absolventů tříletých bakalářských programů/oborů s respektem k požadavkům trhu práce. Tedy vyprofilovat absolventy, kteří se mohou uplatnit na vyšších organizačních stupních řízení – čili ve funkcích řídicích pracovníků veřejných a sociálních organizací, dále ve funkcích poradců vrcholového managementu, ve státní správě a samosprávě, v sociálních a personálních oblastech různých organizací či na postu středního a vyššího managementu v organizacích poskytujících sociální služby.